

Valdybos nuomonė (64 straipsnis)

Nuomonė Nr. 9/2019 dėl Austrijos duomenų apsaugos institucijos pagal BDAR 41 straipsnį pateikto elgesio kodekso stebėsenos įstaigos akreditavimo reikalavimų projekto

Priimta 2019 m. liepos 9 d.

Turiny

1	Faktų santrauka	4
2	Vertinimas	5
2.1	Bendros Valdybos pastabos dėl pateikto sprendimo projekto	5
2.2	Sprendimo projekto (kurį sudaro aiškinamosios pastabos ir nurodymai) analizė	6
2.2.1	NEPRIKLAUSOMUMAS	6
2.2.2	INTERESŲ KONFLIKTAS	8
2.2.3	EKSPERTINĖS ŽINIOS	9
2.2.4	NUSTATYTOS PROCEDŪROS IR STRUKTŪROS	9
2.2.5	SKAIDRUS SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS	10
2.2.6	KOMUNIKACIJA SU KOMPETENTINGA PRIEŽIŪROS INSTITUCIJA	11
2.2.7	PERŽIŪROS MECHANIZMAI	11
2.2.8	TEISINIS STATUSAS	12
3	Išvados ir (arba) rekomendacijos	13
4	Baigiamosios pastabos	14

Europos duomenų apsaugos valdyba,

atsižvelgdama į 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (toliau – BDAR) 63 straipsnį, 64 straipsnio 1 dalies c punktą, 3–8 dalis ir 41 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į EEE susitarimą, ypač į jo XI priedą ir 37 protokolą su pakeitimais, padarytais 2018 m. liepos 6 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 154/2018,

atsižvelgdama į savo 2018 m. gegužės 25 d. Darbo tvarkos taisyklių su pakeitimais, padarytais 2018 m. lapkričio 23 d., 10 ir 22 straipsnius,

kadangi:

(1) pagrindinė Europos duomenų apsaugos valdybos (toliau – Valdyba) funkcija yra užtikrinti, kad tais atvejais, kai priežiūros institucija (toliau – PI) ketina pagal 41 straipsnį tvirtinti elgesio kodekso (toliau – kodeksas) stebėsenos įstaigos akreditavimo reikalavimus, būtų nuosekliai laikomasi BDAR. Todėl šios nuomonės paskirtis – padėti užtikrinti, kad siūlomi reikalavimai, kuriuos parengia duomenų apsaugos priežiūros institucija ir kurie taikomi kompetentingai priežiūros institucijai akredituojant kodekso stebėsenos įstaigą, atitiktų suderintą metodiką. Nors bendras akreditavimo reikalavimų rinkinys BDAR tiesiogiai nėra nustatytas, jame raginama laikytis nuoseklumo. Rengdama nuomonę, Valdyba šio tikslo siekia tokiais būdais: pirma, reikalauja, kad kompetentingos priežiūros institucijos, rengdamos stebėsenos įstaigų akreditavimo reikalavimus, vadovautųsi Valdybos gairėmis Nr. 1/2019 dėl elgesio kodeksų ir stebėsenos įstaigų pagal Reglamentą (ES) 2016/679 (toliau – Gairės) ir atsižvelgtų į Gairių skyriuje apie akreditavimą (12 skyrius) išdėstytus aštuonis reikalavimus; antra, reikalauja pateikti rašytines gaires, kuriose akreditavimo reikalavimai būtų paaiškinti; galiausiai reikalauja, kad, tvirtindamos tuos reikalavimus, kompetentingos priežiūros institucijos atsižvelgtų į šią nuomonę tam, kad būtų laikomasi suderintos metodikos;

(2) pagal BDAR 41 straipsnį kompetentingos priežiūros institucijos parengia patvirtintų kodeksų stebėsenos įstaigų akreditavimo reikalavimus. Tačiau, siekdamos, kad nustatyti reikalavimai būtų tinkami ir kad jais būtų užtikrinama, jog stebėsenos įstaigų vykdoma kodeksų stebėseną būtų kompetentinga, nuosekli ir nepriklausoma ir taip būtų sukurtos palankesnės sąlygos kodeksams tinkamai įgyvendinti visoje Sąjungoje bei prisidedama prie tinkamo BDAR taikymo, kompetentingos institucijos taiko nuoseklumo mechanizmą;

(3) kad kodeksas, taikomas ne valdžios institucijoms ir įstaigoms, būtų patvirtintas, kodekse turi būti nurodyta stebėsenos įstaiga (arba įstaigos), o kompetentinga priežiūros institucija turi ją (jas) akredituoti patvirtindama, kad ji (jos) gali atlikti veiksmingą kodekso stebėseną. BDAR akreditavimo sąvoka neapibrėžta. Tačiau BDAR 41 straipsnio 2 dalyje yra išdėstyti bendri stebėsenos įstaigos akreditavimo reikalavimai. Kad kompetentinga priežiūros institucija įsitikintų galinti akredituoti

stebėsenos įstaigą, turi būti įvykdyti tam tikri reikalavimai. Kad stebėsenos įstaiga būtų akredituota, kodekso rengėjai privalo paaiškinti ir parodyti, kaip jų siūloma stebėsenos įstaiga atitinka 41 straipsnio 2 dalyje išdėstytus reikalavimus;

(4) nors stebėsenos įstaigų akreditavimo reikalavimams yra taikomas nuoseklumo mechanizmas, formuluojant Gairėse numatytus akreditavimo reikalavimus, reikėtų atsižvelgti į kodekso sektorių arba specifiką. Kompetentingos priežiūros institucijos gali savo nuožiūra įvertinti kiekvieno kodekso taikymo sritį ir specifiką bei turėtų atsižvelgti į atitinkamus savo teisės aktus. Todėl, rengdama nuomonę, Valdyba siekia padėti išvengti didelių nuoseklumo spragų, kurios gali turėti įtakos stebėsenos įstaigų veiklos rezultatams, taigi pakenkti BDAR elgesio kodeksų ir jų stebėsenos įstaigų reputacijai;

(5) šiuo atžvilgiu taikant nuoseklumo mechanizmą kaip orientyru bus remiamasi Valdybos parengtomis Gairėmis. Valdybos gairėse paaiškinta, kad, nors stebėsenos įstaigos akreditacija yra taikoma tik konkrečiam kodeksui, stebėsenos įstaiga gali būti akredituota daugiau negu vienam kodeksui stebėti, jeigu atitinka akreditavimo reikalavimus pagal kiekvieną iš tų kodeksų;

(6) Valdybos nuomonė priimama pagal BDAR 64 straipsnio 3 dalį, taikomą kartu su EDAV darbo tvarkos taisyklių 10 straipsnio 2 dalimi, per aštuonias savaites, skaičiuojant nuo pirmos darbo dienos, pirmininkui ir kompetentingai priežiūros institucijai priėmus sprendimą, kad dokumentų byla yra išsami. Atsižvelgiant į nagrinėjamo klausimo sudėtingumą, šį terminą pirmininko sprendimu galima pratęsti dar šešioms savaitėms,

PRIĖMĖ ŠIĄ NUOMONĘ:

1 FAKTŲ SANTRAUKA

1. Austrijos priežiūros institucija (toliau – API) per IMI sistemą Valdybai pateikė savo sprendimo dėl elgesio kodekso stebėsenos įstaigos akreditavimo reikalavimų projektą ir paprašė, kad Valdyba pagal 64 straipsnio 1 dalies c punktą pateiktą nuomonę dėl Sąjungos lygmeniu taikomos metodikos nuoseklumo. Sprendimas dėl dokumentų bylos išsamumo priimtas 2019 m. balandžio 9 d.
2. API pateikė kodekso stebėsenos įstaigos akreditavimo reikalavimų projektą anglų kalba, nors reikalavimų projektas buvo parengtas vokiečių kalba. Todėl Valdyba teikia savo nuomonę dėl akreditavimo reikalavimų redakcijos anglų kalba ir rekomenduoja API, atsižvelgiant į šią nuomonę, pakoreguoti abi redakcijas ir abi redakcijas suvienodinti.
3. Vadovaudamasis Valdybos darbo tvarkos taisyklių¹ 10 straipsnio 2 dalimi ir atsižvelgdamas į nagrinėjamo klausimo sudėtingumą, pirmininkas nusprendė pradinį aštuonių savaitių terminą nuomonei priimti pratęsti šešiomis savaitėmis iki 2019 m. liepos 16 d.

¹ 2 redakcija su naujausiais pakeitimais priimta 2018 m. lapkričio 23 d.

2 VERTINIMAS

2.1 Bendros Valdybos pastabos dėl pateikto sprendimo projekto

4. Visi akreditavimo reikalavimai, teikiami Valdybai, kad ji pareikštų savo nuomonę, turi visapusiškai atitikti BDAR 41 straipsnio 2 dalyje išdėstytus kriterijus ir aštuonias sritis, nurodytas Valdybos gairių skyriuje apie akreditavimą (12 skyrius, p. 21–25). Rengdama nuomonę dėl pateikto projekto, Valdyba siekia užtikrinti, kad BDAR 41 straipsnio 2 dalis būtų taikoma nuosekliai ir tinkamai.
5. Tai reiškia, kad, rengdamos kodekso stebėsenos įstaigos akreditavimo reikalavimus pagal BDAR 41 straipsnio 3 dalį ir 57 straipsnio 1 dalies p punktą, visos priežiūros institucijos turi įtraukti Gairėse išdėstytus pagrindinius ir svarbiausius reikalavimus, o Valdyba visoms priežiūros institucijoms rekomenduoja atitinkamai pakoreguoti savo projektus, kad būtų užtikrintas nuoseklumas.
6. Visi kodeksai, taikomi ne valdžios institucijoms ir įstaigoms, turi turėti akredituotas stebėsenos įstaigas. BDAR yra aiškiai nurodyta, kad priežiūros institucijos, Valdyba ir Komisija „skatina parengti elgesio kodeksus, kuriais būtų siekiama padėti tinkamai taikyti šį reglamentą, atsižvelgiant į konkrečius įvairių su duomenų tvarkymu susijusių sektorių ypatumus ir į konkrečius labai mažų, smulkiųjų ir vidutinių įmonių poreikius“ (BDAR 40 straipsnio 1 dalis). Todėl Valdyba pripažįsta, kad reikalavimai turi tikti įvairaus pobūdžio kodeksams, taikomiems įvairaus dydžio sektoriams, įvairiems interesams ir įvairiai su įvairia veikla susijusiai rizikai.
7. Kai kuriose srityse Valdyba padės parengti suderintus reikalavimus siūlydama priežiūros institucijoms atkreipti dėmesį į pateiktus pavyzdžius, tačiau tokie pavyzdžiai teikiami tik iliustravimo tikslais. Todėl šioje nuomonėje pateiktų pasiūlymų ir pavyzdžių laikytis neprivaloma. Pavyzdžiai pateikiami siekiant padėti API, atsižvelgiant į šią nuomonę, parengti nuoseklius akreditavimo reikalavimus.
8. Jeigu nuomonėje dėl konkretaus reikalavimo pastabų nepateikta, vadinasi, Valdyba neprašo, kad API imtųsi tolesnių veiksmų.
9. Valdyba pažymi, kad API pateiktas dokumentas yra sprendimo dėl stebėsenos įstaigų akreditavimo reikalavimų projektas ir kad jį sudaro dvi dalys:
 - 1) Aiškinamosios pastabos – šioje dalyje išdėstyti bendri ir konkretūs paaiškinimai;
 - 2) Nurodymai – šioje dalyje išdėstyti API nustatyti akreditavimo reikalavimai.
10. API pateikta informacija, kuri nepatenka į BDAR 41 straipsnio 2 dalies taikymo sritį, pavyzdžiui, nuorodos į nacionalinės teisės aktus, šioje nuomonėje nenagrinėjama. Tačiau Valdyba pažymi, kad, kai to reikalaujama, nacionalinės teisės aktai turėtų atitikti BDAR.

2.2 Sprendimo projekto (kurį sudaro aiškinamosios pastabos ir nurodymai) analizė

11. Atsižvelgdama į tai, kad:
 - a. BDAR 57 straipsnio 1 dalies p ir g punktuose nustatyta, kad kompetentinga priežiūros institucija turi parengti ir paskelbti kodeksų stebėsenos įstaigų akreditavimo reikalavimus ir atlikti akreditavimą;
 - b. BDAR 41 straipsnio 4 dalyje reikalaujama, kad visi kodeksai (išskyrus kodeksus, taikomus valdžios institucijoms pagal 41 straipsnio 6 dalį) turėtų akredituotą stebėsenos įstaigą ir
 - c. BDAR 41 straipsnio 2 dalyje išvardytos akreditavimo sritys, kurias stebėsenos įstaiga turi atitikti, kad būtų akredituota,

Valdyba laikosi tokios nuomonės:

2.2.1 NEPRIKLAUSOMUMAS

12. Dėl API sprendimo nurodymų dalies trečiojo skyriaus Valdyba pabrėžia, kad prievolė pateikti stebėsenos įstaigos nepriklausomumo įrodymus tenka įstaigai, kuri kreipiasi dėl akreditavimo (žr. BDAR 41 straipsnio 2 dalies a punktą). Valdyba rekomenduoja šią API reikalavimų dalį suformuluoti aiškiau.
13. Valdyba pažymi, kad API sprendimo aiškinamųjų pastabų dalies skyriuje „Bendrosios pastabos“ kalbant apie reikalavimus nurodoma, jog nepriklausomumas yra „susijęs su kodekso dalyko sritimi“. Gairėse pateikta išsamesnė informacija, ką tai reiškia, t. y. reikėtų įrodyti, kad atitinkamos įstaigos yra nepriklausomos nuo kodeksą taikančių subjektų, profesijos atstovų, pramonės šakos arba sektoriaus, kuriam taikomas kodeksas, ir nuo paties kodekso rengėjo. Todėl Valdyba rekomenduoja API šią formuluotę pakoreguoti pagal Gaires.
14. Valdybos nuomone, stebėsenos įstaigos nepriklausomumą reikėtų suprasti kaip tam tikrų formalių taisyklių ir procedūrų dėl stebėsenos įstaigos paskyrimo, techninės užduoties ir veiklos visumą. Tomis taisyklėmis ir procedūromis sukuriama sąlyga stebėsenos įstaigai vykdyti elgesio kodekso laikymosi stebėseną visiškai nepriklausomai, jai nedarant nei tiesioginės, nei netiesioginės įtakos ir jokios formos spaudimo, kuris galėtų paveikti stebėsenos įstaigos sprendimus. Tai reiškia, kad stebėsenos įstaigos padėtis turėtų būti tokia, kad ji iš kodeksą taikančių subjektų, profesijos atstovų, pramonės šakos ar sektoriaus, kuriam taikomas kodeksas, arba iš paties kodekso rengėjo negautų jokių nurodymų, kaip vykdyti savo užduotis.
15. Jeigu stebėsenos įstaiga yra kodekso rengėjo organizacijos struktūrinė dalis, reikia ypač atkreipti dėmesį į tai, ar ji gali veikti nepriklausomai. Pavyzdžiui, vidaus padalinys, atliekantis stebėsenos įstaigos funkcijas, gali būti *ad hoc* vidaus komitetas arba atskiras kodekso rengėjo organizacijos departamentas. Siekiant užtikrinti, kad toks „komitetas“ dirbtų savarankiškai ir kad kodekso rengėjo organizacija arba kodeksą taikantys subjektai nedarytų jam spaudimo, turi būti parengtos darbo tvarkos taisyklės.

16. Valdyba pažymi, kad API reikalavimuose nepaminėti du pagrindiniai Gairėse nurodyti stebėsenos modeliai. Todėl Valdyba rekomenduoja API iš dalies pakeisti reikalavimus ir numatyti šią lankstumo galimybę. Viena iš galimybių būtų reikalauti, kad stebėsenos įstaigos funkcijas atliekantis vidaus padalinys pateiktų įrodymus, kokių papildomų priemonių imtasi siekiant užtikrinti, kad dėl ryšio su juridiniu asmeniu (kurio struktūrinis padalinys yra stebėsenos įstaiga) stebėsenos veiklos nepriklausomumas nesumažėtų.
17. Valdyba pažymi, kad API pateiktame akreditavimo reikalavimų projekte yra speciali nuostata, kad stebėsenos įstaiga turi įrodyti esanti nepriklausoma (Austrijos priežiūros institucijos sprendimo nurodymų dalies 3.2 skyrius). Pagal minėtą nuostatą prašoma apie asmenis, įgaliotus priimti sprendimus, pateikti informaciją, iš kurios būtų matyti, kad jie neturi asmeninių ryšių su ketinamais stebėti subjektais. Aiškinamojoje pastaboje dėl nepriklausomumo reikalavimų taip pat paaiškinta, kad stebėsenos įstaiga neturi būti teisiniu, ekonominiu, asmeniniu ar profesiniu požiūriu pavaldi arba glaudžiai susijusi su subjektais, kurių stebėseną vykdo, nes tai gali sukelti abejonių dėl jos, kaip stebėsenos įstaigos, sprendimų, nepriklausomumo ir sąžiningumo.
18. Valdybos nuomone, akreditavimo reikalavimuose turėtų būti apibrėžta, kas yra nepriklausomumas, ir aiškiai nustatyta, kuriose srityse stebėsenos įstaiga turėtų įrodyti esanti nepriklausoma. Šiuo atžvilgiu Valdyba rekomenduoja API pakoreguoti skyrių apie nepriklausomumą atsižvelgiant į keturias toliau aptartas sritis.

1) TEISINĖS IR SPRENDIMŲ PRIĖMIMO PROCEDŪROS

19. Stebėsenos įstaiga turi būti tokios teisinės formos ir struktūros, kad būtų apsaugota nuo nederamo kodeksą taikančių subjektų arba kodekso rengėjo poveikio, kuris galėtų daryti įtaką kodekso laikymosi stebėsenai. Pavyzdžiui, stebėsenos įstaigos įgaliojimų trukmė arba galiojimo pabaiga turėtų būti nustatyta taip, kad ta apimtimi, kuria tai gali neigiamai paveikti stebėsenos įstaigos vykdomos veiklos nepriklausomumą, stebėsenos įstaiga nebūtų pernelyg priklausoma nuo įgaliojimų atnaujinimo arba nebijotų netekti įgaliojimų.
20. Stebėsenos įstaigos savarankiškumas ir nepriklausomumas turi būti saugomas ir pagal jos nustatytą sprendimų priėmimo tvarką. Pavyzdžiui, reikia, kad stebėsenos įstaiga galėtų savarankiškai pasirinkti, kokias sankcijas nustatyti kodeksą taikančiam duomenų valdytojui arba tvarkytojui, ir jas taikyti.

2) FINANSINIAI ASPEKTAI

21. Turėtų būti užtikrinta, kad stebėsenos įstaigos būtų finansiškai stabilios ir joms būtų suteikta reikalingų išteklių veiksmingai vykdyti savo užduotis, jos taip pat turėtų galėti savarankiškai valdyti savo biudžetą. Tai, iš kur stebėsenos įstaiga gauna finansinę paramą (pavyzdžiui, iš elgesio kodekso narių mokamo mokesčio), neturėtų daryti neigiamo poveikio jos užduoties stebėti, kaip laikomasi kodekso, nepriklausomumui.
22. Pavyzdžiui, stebėsenos įstaiga nebūtų laikoma finansiškai nepriklausoma, jeigu pagal taisykles, kuriomis reglamentuojama jai skiriama finansinė parama, būtų leidžiama kodeksą taikančiam subjektui, kurį tiria stebėsenos įstaiga, sustabdyti stebėsenos įstaigai mokamus finansinius įnašus, siekiant išvengti sankcijos, kurią stebėsenos įstaiga gali nustatyti.

3) ORGANIZACINIAI ASPEKTAI

23. Stebėsenos įstaigos turėtų turėti reikalingus žmogiškuosius ir techninius išteklius, kad galėtų veiksmingai atlikti savo užduotis. Stebėsenos įstaigose turėtų būti pakankamai darbuotojų, kad jie galėtų įvykdyti visas stebėsenos funkcijas, atsižvelgdami į atitinkamą sektorių ir į riziką, susijusią su kodekse aprašyta duomenų tvarkymo veikla. Stebėsenos įstaigos darbuotojai yra ir išlieka atsakingi už savo sprendimus dėl stebėsenos veiklos. Šių organizacinių aspektų tinkamumo įrodymu gali būti laikoma tvarka, pagal kurią skiriami stebėsenos įstaigos darbuotojai ir jiems mokamas atlyginimas, taip pat darbuotojo įgaliojimo, sutarties arba kitokio oficialaus susitarimo su stebėsenos įstaiga galiojimo trukmė.

4) ATSKAITOMYBĖ

24. Kad stebėsenos įstaiga būtų laikoma nepriklausoma, ji turėtų gebėti įrodyti, jog yra „atskaitinga“ už savo sprendimus ir veiksmus. Tai galima padaryti, pavyzdžiui, nustatant funkcijų ir sprendimų priėmimo sistemą, ataskaitų teikimo tvarką.

2.2.2 INTERESŲ KONFLIKTAS

25. Valdyba pažymi, kad API akreditavimo reikalavimuose neapartas interesų konfliktų aspektas. Valdyba rekomenduoja API įtraukti reikalavimus dėl procedūrų, kurios užtikrintų, kad nekils interesų konfliktų. Tokios procedūros greičiausiai būtų vykdomos atsižvelgiant į riziką ir kiekviename kodekse būtų skirtingos. Riziką gali kelti veikla arba stebėsenos įstaigos ir jos darbuotojų ryšiai.
26. Pavyzdžiui, interesų konfliktas kiltų, jeigu stebėsenos įstaigos darbuotojai tirtų skundus dėl organizacijos, kuriai dirba. Kad nekiltų jokių interesų konfliktų, darbuotojai turėtų deklaruoti savo interesus, o darbas turėtų būti paskirtas kitiems darbuotojams.
27. Valdyba siūlo API atkreipti dėmesį į šiuos praktinius akreditavimo reikalavimų pavyzdžius:
-) Stebėsenos įstaiga nurodo aplinkybes, kada gali kilti interesų konfliktas (dėl darbuotojų, organizacinės struktūros, procedūrų ir pan.), ir parengia vidaus taisykles, kurios padėtų interesų konfliktų išvengti.
 -) Stebėsenos įstaiga parengia procedūrą, kaip pašalinti aplinkybių, kurios yra nurodytos kaip galinčios sukelti interesų konfliktą, poveikį.
 -) Stebėsenos įstaiga privalo raštu įsipareigoti laikytis šio reikalavimo ir pranešti apie visas aplinkybes, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas, bei laikytis procedūrų, kuriomis užtikrinama, kad interesų konfliktai nekiltų.
 -) Stebėsenos įstaiga nuolat vertina, ar nėra rizikos jos nešališkumui, ir tą riziką šalina. Įrodymu gali būti laikoma rizikos valdymo metodika ir su tuo susijusios procedūros.

2.2.3 EKSPERTINĖS ŽINIOS

28. Valdyba pažymi, kad į API parengtus reikalavimus dėl ekspertinių žinių yra įtraukti šie reikalavimai: puikiai išmanyti duomenų apsaugą, turėti atitinkamą laipsnį (arba jį atitinkančią kvalifikaciją) arba būti dirbus atitinkamame sektoriuje ne trumpiau kaip penkerius metus, iš jų dvejus metus gali būti dirbta kitoje srityje negu kodekso dalyko sritis (API sprendimo nurodymų dalies 3.4 ir 3.5 skyriai).
29. Valdyba pripažįsta, kad gairėse nustatyta aukšta kartelė, nes reikalaujama, kad stebėsenos įstaigos turėtų tokių ekspertinių žinių: puikiai suprastų duomenų apsaugos aspektus, išmanytų konkrečią su kodeksu susijusių duomenų tvarkymo veiklą, turėtų reikiamos veiklos patirties ir reikiamos srities išsilavinimą, pavyzdžiui, audito srityje.
30. Valdyba mano, kad akreditavimo reikalavimai turi būti skaidrūs. Jie taip pat turi būti tinkami stebėsenos įstaigoms, siekiančioms būti akredituotoms stebėti kodeksus, taikomus labai mažų, smulkiųjų ir vidutinių įmonių duomenų tvarkymo veiklai (BDAR 40 straipsnio 1 dalis).
31. Gairėse reikalaujama, kad kiekvienas kodeksas atitiktų stebėsenos mechanizmo kriterijus (Gairių 6.4 skyrius), t. y. kiekviename kodekse turi būti paaiškinta, „kodėl jų pasiūlymai dėl stebėsenos yra tikslingi ir praktiškai įgyvendinami“ (Gairių 41 punktą, p. 17). Šiuo atžvilgiu visuose stebėsenos įstaigas turinčiuose kodeksuose turi būti paaiškinta, koks stebėsenos įstaigos ekspertinių žinių lygis yra reikalingas, kad kodekso stebėsenos veikla būtų veiksminga. Tuo tikslu galima atsižvelgti į tokius veiksnius kaip atitinkamo sektoriaus dydis, įvairūs susiję interesai, rizika, susijusi su kodekse aprašyta duomenų tvarkymo veikla. Tai nedaro poveikio duomenų apsaugos reikalavimams. Tai būtų svarbu ir tada, kai yra kelios stebėsenos įstaigos, nes kodeksas padeda užtikrinti, kad ekspertinių žinių reikalavimai būtų vienodai taikomi visoms tą patį kodeksą stebinčioms stebėsenos įstaigoms.
32. Valdyba siūlo API atsižvelgti į tai, kokius papildomus ekspertinių žinių reikalavimus būtų galima apibrėžti kodekse, ir užtikrinti, kad kiekvienos stebėsenos įstaigos ekspertinės žinios būtų vertinamos vadovaujantis konkrečiu kodeksu. Tokiu būdu PI tikrins, ar stebėsenos įstaiga turi pakankamai kompetencijos konkrečioms pareigoms vykdyti ir atsakomybei prisiimti, kad kodekso stebėsenos būtų veiksminga.

2.2.4 NUSTATYTOS PROCEDŪROS IR STRUKTŪROS

33. Valdyba pažymi, kad sprendimo nurodymų dalies 4 skyrius yra pernelyg bendro pobūdžio. Valdybos nuomone, kodekso laikymosi stebėsenos procedūros turi būti pakankamai konkrečios, kad būtų galima užtikrinti, jog kodekso stebėsenos įstaigų įsipareigojimai būtų vykdomi nuosekliai.
34. Procedūros turi apimti visą stebėsenos procesą nuo pasirengimo atlikti vertinimą iki audito išvados ir papildomų kontrolės priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti, kad būtų imtasi tinkamų veiksmų pažeidimams pašalinti ir neleisti jiems pasikartoti.
35. Stebėsenos įstaiga turėtų pateikti duomenis apie išankstines, *ad hoc* ir reguliarias procedūras, pagal kurias, laikantis aiškaus tvarkaraščio, stebima, kaip kodeksą taikantys subjektai laikosi reikalavimų, ir tikrinamas kodeksą taikančių subjektų tinkamumas prieš jiems pradėdant taikyti kodeksą.

36. Taip pat pažymėtina, kad stebėsenos įstaigos darbuotojai visą informaciją, gautą arba parengtą vykdant stebėsenos veiklą, saugo kaip konfidencialią, išskyrus atvejus, kai ją atskleisti reikalaujama pagal teisės aktus.
37. Valdyba siūlo API atkreipti dėmesį į šiuos procedūrų pavyzdžius:
-) Procedūra, pagal kurią rengiami audito planai ir kuri vykdoma per apibrėžtą laikotarpį (pradinė kontrolė ir reguliari kontrolė) pagal tam tikrus kriterijus, pavyzdžiui, kodeksą taikančių subjektų skaičių, geografinę aprėptį, gautus skundus ir pan.
 -) Audito procedūra, pagal kurią apibrėžiama taikytina audito metodika, t. y. kriterijų, kuriuos reikia įvertinti, rinkinys (bendra vertinimo sistema), audito pobūdis (įsivertinimas, dokumentų auditas arba auditas vietoje, ISO audito standartai), nustatytų faktų dokumentavimas ir pan.
 -) Procedūra, pagal kurią tiriami, nustatomi ir valdomi kodekso pažeidimai ir, jei reikia, skiriamos sankcijos, kaip apibrėžta elgesio kodekse (sankcijų matrica).
38. Valdyba rekomenduoja neprivalomus taikyti stebėsenos procedūrų reikalavimus įtraukti į API sprendimo aiškinamųjų pastabų dalį, o privalomus taikyti reikalavimus API sprendimo nurodymų dalyje suformuluoti aiškiau.
39. Valdyba rekomenduoja akreditavimo reikalavimuose aiškiai apibrėžti, kokie yra kiekvienos reikalaujamos procedūros tikslai.
40. Valdyba rekomenduoja vietoj formuluotės „atitinkami sertifikatai“ (ši formuluotė API akreditavimo reikalavimų projekte vartojama ne kartą) vartoti aiškesnę formuluotę.

2.2.5 SKAIDRUS SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS

41. Dėl skundų nagrinėjimo procedūros Valdyba pažymi, kad API akreditavimo reikalavimuose (API sprendimo nurodymų dalies 5.3.4 skyrius) nurodant procedūros trukmę pabrėžiama, kad „bet kuriuo atveju ji neturi trukti ilgiau kaip du mėnesius, skaičiuojant nuo skundo gavimo dienos“.
42. Valdyba rekomenduoja nustatyti bendrus skundų nagrinėjimo proceso reikalavimus ir nurodyti pagrįstus atsakymo į skundus terminus. Pavyzdžiui, terminas būtų pagrįstas, jeigu skundo pateikėjas būtų informuojamas apie skundo nagrinėjimo eigą arba rezultatą per tris mėnesius (panašiai kaip BDAR 79 straipsnio 2 dalyje). Siekiant užtikrinti pasitikėjimą kodeksu, skundo nagrinėjimo procesas turėtų būti dokumentuojamas, vykdomas nepriklausomai, veiksmingai ir skaidriai. Skundų nagrinėjimo procedūros, su kuriomis galima susipažinti, turėtų būti aprašytos pačiame kodekse. Duomenų subjektai ir visuomenė turėtų turėti galimybę susipažinti su skundų nagrinėjimo eiga.
43. Valdyba siūlo API atkreipti dėmesį į šiuos praktinius reikalavimų pavyzdžius:
-) Stebėsenos įstaiga pateikia įrodymus, kaip vykdys skundų nagrinėjimo procedūras, ir paaiškina jų terminus.

-)] Stebėsenos įstaiga apibrėžia skundų priėmimo, tvarkymo ir nagrinėjimo procedūrą. Ši procedūra turi būti vykdoma nepriklausomai ir skaidriai.
-)] Skundų nagrinėjimo eiga yra vieša, informacija apie ją yra lengvai prieinama.
-)] Procedūra užtikrina, kad skundai būtų išnagrinėti per pagrįstą laikotarpį.
-)] Stebėsenos įstaiga veda visų gautų skundų ir veiksmų, kurių imtasi, registrą, o priežiūros institucija gali su juo susipažinti bet kuriuo metu.

2.2.6 KOMUNIKACIJA SU KOMPETENTINGA PRIEŽIŪROS INSTITUCIJA

44. Valdyba pažymi, jog API sprendimo nurodymų dalies 6.4 skyriuje yra numatyta, kad stebėsenos įstaiga kasmet teikia ataskaitą kompetentingai priežiūros institucijai (toliau – KPI). Valdyba rekomenduoja API iš dalies pakeisti sprendimo nurodymų dalies 6.4 skyrių ir numatyti reguliariesnę per metus vykstančią komunikaciją su KPI.
45. Valdybos nuomone, reikalingi šių sričių reikalavimai: dėl veiksmų, kurių imamasi kodekso pažeidimo atvejais, dėl priežasčių, kada imamasi veiksmų (BDAR 41 straipsnio 4 dalis), dėl periodinių ataskaitų, peržiūrų arba audito metu nustatytų faktų. Pačiame kodekse taip pat išdėstomi komunikacijos su KPI reikalavimai, įskaitant tai, kad nurodomos atitinkamos *ad hoc* ir reguliarios ataskaitos. Jeigu kodeksą taikantys subjektai padaro sunkių kodekso pažeidimų ir dėl to tenka imtis tokių veiksmų kaip kodekso taikymo sustabdymas arba uždraudimas taikyti kodeksą, kompetentingą priežiūros instituciją apie tai reikėtų nedelsiant informuoti.
46. Valdyba mano, kad „reikšmingas pokytis“ yra bet koks pokytis, darantis įtaką stebėsenos įstaigos gebėjimui tinkamai ir veiksmingai vykdyti savo funkcijas. Atsiradus reikšmingam pokyčiui, akreditacija būtų atlikta pakartotinai arba iš naujo. Valdyba rekomenduoja API į akreditavimo reikalavimus įtraukti reikalavimą KPI pranešti apie kiekvieną reikšmingą pokytį.
47. Valdyba siūlo API atkreipti dėmesį į šiuos praktinius reikalavimų pavyzdžius:
 -)] Stebėsenos įstaiga nustato ataskaitų teikimo mechanizmus.
 -)] Stebėsenos įstaiga nepagrįstai nedelsdama informuoja KPI apie kiekvieną reikšmingą stebėsenos įstaigoje (ypač struktūroje arba organizacijoje) įvykusį pokytį, kuris gali sukelti abejonių dėl stebėsenos įstaigos nepriklausomumo, ekspertinių žinių ir to, kad nėra interesų konfliktų, arba kuris gali neigiamai paveikti jos galimybes visapusiškai vykdyti savo veiklą.

2.2.7 PERŽIŪROS MECHANIZMAI

48. Valdybos nuomone, stebėsenos įstaigai tenka svarbus vaidmuo teikti pagalbą, kai vykdoma kodekso peržiūra. Stebėsenos įstaiga taiko atnaujintą (iš dalies pakeistą arba papildytą) kodeksą pagal kodekso rengėjo sprendimą.

49. Valdyba siūlo į akreditavimo reikalavimus įtraukti reikalavimą, kad stebėsenos įstaiga turi sukurti mechanizmus, kurie leistų teikti grįžtamąją informaciją kodekso rengėjams. Viena iš galimybių būtų naudotis audito, skundų nagrinėjimo arba veiksmų, kurių imamasi kodekso pažeidimo atvejais, rezultatais.
50. Pavyzdžiui, skundų nagrinėjimo dokumentai (gauti ir tvarkyti), pažeidimų ir taisomųjų priemonių dokumentai gali būti geros atitinkamos informacijos centralizavimo priemonės, kuriomis remiantis galima patobulinti kodeksą.
51. Valdyba siūlo API numatyti akreditavimo reikalavimus, kuriais būtų užtikrinta, kad stebėsenos įstaiga pagal kodekso rengėjo nurodymus prisidėtų prie kiekvienos kodekso peržiūros.

2.2.8 TEISINIS STATUSAS

52. Valdyba pažymi, kad API sprendimo nurodymų dalies 2.2 skyriuje numatyta, kad stebėsenos įstaiga gali būti įsteigta ne EEE. Valdybos nuomone, stebėsenos įstaiga turi turėti buveinę EEE. Tai reikalinga tam, kad ji galėtų ginti duomenų subjektų teises ir nagrinėti skundus, taip pat kad jai būtų taikomas BDAR ir ją galėtų prižiūrėti KPI. Valdyba rekomenduoja API nustatyti reikalavimą, kad stebėsenos įstaiga turi būti įsteigta EEE.
53. Valdyba taip pat pažymi, kad API reikalavimų projekte nenumatyta akredituoti stebėsenos įstaigų, stebėsenos kodeksus, kurie yra patvirtinti kaip tarptautinio duomenų perdavimo priemonė ir kuriuose nustatyti privalomi ir vykdytini trečiojoje šalyje įsteigto duomenų valdytojo ir tvarkytojo įsipareigojimai taikyti atitinkamas apsaugos priemones (BDAR 46 straipsnio 1 dalies e punktas). Šiuo atžvilgiu dera pažymėti, kad Valdybai patvirtinus gaires dėl kodeksų, kuriais palengvinamas tarptautinis duomenų perdavimas, gali tekti įtraukti papildomus reikalavimus.
54. Valdyba pažymi, jog API sprendimo aiškinamųjų pastabų dalies 2.1 skyriuje paaiškinta, kad stebėsenos įstaigos funkcijas gali būti pavesta vykdyti fiziniams asmenims. Valdyba siūlo API numatyti papildomus tokios stebėsenos įstaigos akreditavimo reikalavimus. Reikėtų reikalauti: gebėti įrodyti, kad turima pakankamai išteklių konkrečioms užduotims ir pareigoms atlikti ir kad laikui bėgant stebėsenos mechanizmas visapusiškai veiks. Reikia atkreipti dėmesį į tokį situaciją, kai, pavyzdžiui, atitinkamas asmuo atsisako pareigų arba laikinai negali jų atlikti.
55. Valdyba rekomenduoja API nustatyti reikalavimą, kad stebėsenos įstaiga turėtų turėti galimybę naudotis pakankamais ištekliais, kurie yra reikalingi stebėsenos pareigoms vykdyti, ypač tais atvejais, kai kaip stebėsenos įstaiga yra akredituojamas fizinis asmuo.
56. Be to, pačiame elgesio kodekse reikia įrodyti, kad kodekso stebėsenos mechanizmas visą laiką veiks stabiliai, net susiklosčius blogiausiam scenarijui, pavyzdžiui, jeigu stebėsenos įstaiga negalės vykdyti stebėsenos funkcijos. Šiuo atžvilgiu patartina reikalauti, kad stebėsenos įstaiga įrodytų, jog elgesio kodekso stebėsenos mechanizmas veiks tinkamą laiko tarpą. Todėl Valdyba rekomenduoja API nustatyti aiškų reikalavimą, kad stebėsenos įstaiga įrodytų stebėsenos funkcijos tęstinumą bėgant laikui.

57. Valdybos nuomone, stebėsenos įstaigai nėra būtina konkreti teisinė forma, kad ji galėtų kreiptis dėl akreditavimo, jeigu ją galima laikyti teisiškai atsakinga už visą stebėsenos veiklą ir jeigu ji gali įrodyti turinti pakankamai išteklių atlikti stebėsenos funkcijas (pavyzdžiui, administracinių baudų efektyvumą ir pan.).
58. Galiausiai Valdyba pažymi, kad nei API sprendimo aiškinamųjų pastabų dalyje, nei nurodymų dalyje nepaminėta galimybė samdyti subrangovus ir sprendimus šiais klausimais paliekama priimti akreditavimo prašančioms stebėsenos įstaigoms. Valdyba rekomenduoja API aiškiau nurodyti, ar stebėsenos įstaiga gali naudotis subrangovų paslaugomis ir kokiomis sąlygomis ji tai gali daryti, bei siūlo visa tai tinkamai išdėstyti sprendimo aiškinamųjų pastabų arba nurodymų dalyje. Jeigu API nurodo, kad samdyti subrangovus leidžiama, Valdyba rekomenduoja API savo sprendimo nurodymų dalyje pažymėti, kad stebėsenos įstaigai nustatyti įpareigojimai tokia pačia tvarka yra taikomi ir jos subrangovams.

3 IŠVADOS IR (ARBA) REKOMENDACIJOS

59. Taikant Austrijos priežiūros institucijos parengtus akreditavimo reikalavimus gali atsirasti stebėsenos įstaigų akreditavimo nuoseklumo spragų, tad reikalingi tokie pakeitimai:
60. Dėl nepriklausomumo aspekto Valdyba rekomenduoja API:
 1. Aiškiau nurodyti, kad pareiga pateikti KPI tenkinančius stebėsenos įstaigos nepriklausomumo įrodymus tenka įstaigai, kuri kreipiasi dėl akreditavimo;
 2. Aiškinamųjų pastabų dalyje vartojamą formuluotę „susijęs su kodekso dalyko sritimi“ pakoreguoti, kad ji atitiktų Gaires;
 3. Iš dalies pakeisti reikalavimus, kad juose būtų atsižvelgta į Gairėse nurodytus du stebėsenos įstaigų modelius, ir
 4. Sukonkretinti reikalavimus ir pagal keturias sritis (teisinius ir sprendimų priėmimo, finansinius, organizacinius ir atsiskaitymo aspektus) apibrėžti, kas yra nepriklausomumas.
61. Dėl interesų konfliktų aspekto Valdyba rekomenduoja API:
 1. Įtraukti reikalavimus dėl procedūrų, kurios leistų užtikrinti, kad nekils interesų konfliktų.
62. Dėl nustatytų procedūrų ir struktūrų aspekto Valdyba rekomenduoja API:
 1. Neprivalomus taikyti reikalavimus dėl stebėsenos procedūrų išdėstyti API sprendimo aiškinamųjų pastabų dalyje, o nurodymų dalyje aiškiau suformuluoti privalomus taikyti reikalavimus;
 2. Akreditavimo reikalavimuose aiškiai apibrėžti kiekvienos reikalaujamos procedūros tikslus; ir

3. Aiškiau išdėstyti API akreditavimo reikalavimų projekte ne kartą vartojamą formuluotę „atitinkami sertifikatai“.

63. Dėl skaidraus skundų nagrinėjimo aspekto Valdyba rekomenduoja API:

1. Nustatyti bendrus skundų nagrinėjimo proceso reikalavimus ir numatyti pagrįstus atsakymo į skundus pateikimo terminus.

64. Dėl komunikacijos su kompetentinga priežiūros institucija aspekto Valdyba rekomenduoja API:

1. Iš dalies pakeisti sprendimo nurodymų dalies 6.4 skyrių ir numatyti reguliariesnes komunikacijos su KPI per metus priemones;

2. Į akreditavimo reikalavimus įtraukti reikalavimą pranešti KPI apie kiekvieną reikšmingą pokytį.

65. Dėl teisinio statuso aspekto Valdyba rekomenduoja API:

1. Nustatyti reikalavimą, kad stebėsenos įstaiga turi būti įsteigta EEE;

2. Nustatyti reikalavimą, kad stebėsenos įstaiga turi turėti galimybę naudotis pakankamais ištekliais, kurie yra reikalingi stebėsenos pareigoms atlikti, ir gebėti įrodyti, kad jos kodekso stebėsenos mechanizmas gali veikti pakankamai ilgai, ypač kai stebėsenos įstaigos funkcijoms atlikti akredituojamas fizinis asmuo;

3. Aiškiau nurodyti, ar stebėsenos įstaiga gali naudotis subrangovų paslaugomis ir kokiomis sąlygomis tai gali daryti, bei užtikrinti, kad visa tai būtų tinkamai išdėstyta aiškinamųjų pastabų arba nurodymų dalyje. Jeigu leidžiama naudotis subrangovų paslaugomis, iš dalies pakeisti nurodymų dalį taip, kad stebėsenos įstaigai taikomi įpareigojimai būtų tokia pačia tvarka taikomi ir jos subrangovams.

4 BAIGIAMOSIOS PASTABOS

66. Ši nuomonė yra skirta Austrijos priežiūros institucijai ir bus paviėšinta pagal BDAR 64 straipsnio 5b dalį.

67. Pagal BDAR 64 straipsnio 7 ir 8 dalis priežiūros institucija elektroninėmis priemonėmis per dvi savaites nuo nuomonės gavimo praneša pirmininkui, ar iš dalies pakeis sprendimo projektą, ar paliks jį nepakeistą. Per tą patį laikotarpį ji pateikia iš dalies pakeistą sprendimo projektą arba, jeigu neketina atsižvelgti į Valdybos nuomonę, nurodo atitinkamą pagrindą, kodėl neketina laikytis nuomonės ar jos dalies. Priežiūros institucija perduoda galutinį sprendimą Valdybai, kad jis būtų įtrauktas į sprendimų,

kuriems taikomas nuoseklumo mechanizmas, registrą, kaip nustatyta BDAR 70 straipsnio 1 dalies y punkte.

Europos duomenų apsaugos valdybos vardu

Pirmininkė

(Andrea Jelinek)